

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/54220>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-06 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bjv.nl
I www.bju.nl

EstateTip Review

Afl. 2006-33

13 september 2006

Heldere verzekeringstaal, maar erfrechtelijk Bargoens?! De begunstiging van 'de erfgenamen' in een polis van levensverzekering

In een enkele *EstateTip Review*, te weten 2006-19 en 2006-23, was reeds aandacht voor de redactie van de begunstiging in een polis van levensverzekering. Het betreft een voor de estate planning belangrijke materie. Loopt de begunstiging in de pas met het testament? Is een eventuele afwijking bewust door de erflater gewild?

Regelmatig – en wellicht zelfs standaardmatig – zijn 'de erfgenamen', al dan niet subsidiair, aangewezen als begunstigden. Wie zijn dat? Het nieuwe levensverzekeringsrecht geeft het antwoord in artikel 7:967 lid 4 BW:

'Zijn de als zodanig aangeduide erfgenamen van de verzekeringnemer of van de verzekerde als begunstigden aangewezen, dan worden daaronder diegenen verstaan die als erfgenamen tot de nalatenschap zijn geroepen, *ongeacht of zij haar hebben aanvaard*. Zij zijn tot de uitkering gerechtigd in dezelfde verhouding als waarin zij tot de nalatenschap zijn geroepen.' [cursivering van ons, SBS]

Wat valt op? Ons springt direct in het oog dat men voor het levensverzekeringsrecht 'erfgenaam' kan zijn, en daarmee begunstigde, terwijl men de nalatenschap *verwerpt*. Dit doet erfrechtelijk vreemd aan.

De onterfde legitimaris 'nieuwe stijl', zo kan bovendien geconcludeerd worden, geldt niet als begunstigde, ook niet indien hij de legitieme inroept.

Voorzichtigheid in de advisering op basis van dit artikel is wel geboden.

Het is immers slechts een regeling van *regelend recht*. In de polisvoorwaarden kan een 'eigen begrip' zijn opgenomen, waarbij men wel 'echt' erfgenaam dient te zijn om als begunstigde te kunnen optreden.

In dit kader is het interessant om eens te grasduinen op <www.polisvoorwaardenonline.nl>. Een willekeurige greep geeft de mogelijke verschillen weer. Zo treft men in artikel 1 van de Algemene Voorwaarden Levensverzekering van de ABN AMRO de volgende omschrijving aan:

'Erfgenamen

De personen die krachtens testament of de wet tot de nalatenschap zijn gerechtigd, daaronder begrepen hun erfgenamen en rechtverkrijgenden onder algemene titel, ieder in de verhouding tot zijn aandeel in de nalatenschap, onafhankelijk van het feit of zij de nalatenschap hebben aanvaard of niet.'

Artikel 1 van de Polisvoorwaarden Risico Verzekering (RIS-99A) van OHRA omschrijft het begrip als volgt:

‘Erfgenamen

Alle erfgenamen van de verzekeringsnemer voor zover en voor de delen waartoe zij in de nalatenschap gerechtigd zijn;’

Het hoeft geen betoog dat de polisvoorwaarden onderdeel dienen uit te maken van het estate planningsdossier.

Met Kalkman, *De overeenkomst van levensverzekering*, Kluwer: Deventer 2004, p. 184 zijn wij van mening dat bij de onderhavige begunstigingsredactie de leer van het zelfstandig recht van toepassing is. Gevolg daarvan is dat de uitkering buiten de nalatenschap van de verzekeringnemer/verzekerde om wordt getouchéerd. Kalkman:

‘De voorgaande redenering impliceert tevens dat de erfgenamen de nalatenschap beneficiair kunnen aanvaarden en kunnen verwerpen, doch in beginsel tevens het recht op de uitkering uit de levensverzekering kunnen aanvaarden. Zoals hiervoor al is gezegd hangt het vervolgens van de formulering van de begunstiging van het begrip erfgenamen *in de verzekeringsvoorwaarden* af, of een erfgenaam ook werkelijk (een deel van) de uitkering kan innen.’

Wat gebeurt er indien – bij de wettelijke omschrijving – een van de erfgenamen *de begunstiging* niet aanvaardt? Verkrijgen de anderen dan een groter aandeel in de uitkering? Rijkels, *Nieuw verzekeringsrecht praktisch belicht*, Kluwer: Deventer 2005, p. 326 schrijft op basis van de definitie van artikel 7:967 lid 4 BW:

‘Men kan echter op grond van *de wettelijke definitie* nooit méér ontvangen dan het aandeel waarvoor men tot de nalatenschap wordt geroepen. Indien dus één van de erfgenamen zijn begunstiging afwijst, profiteren de overige erfgenamen daar niet van. Hun aandeel in de verkrijging blijft gefixeerd op maximaal het aandeel waarvoor zij in de nalatenschap geroepen worden. Er ontstaat dan een surplus, waarvoor een eventuele opvolgend begunstigde in aanmerking kan komen.’ [cursivering van ons, SBS]

Het verzekeringsrecht houdt ons bezig. Het laatste woord is hier dan ook nog niet over gesproken in *EstateTip Review*.

Heeft u tips voor *EstateTip Review*: info@estatetip.nl.

Tot volgende week!